

Urban Hansen: På mange områder indtager Danmark en førerstilling med hensyn til social lovgivning, men på det område, som skal behandles her i dag, må vi vist erkende, at mange lande er betydeligt længere end vi. Der er derfor grund til at takke den højtærede socialminister for forslagernes fremsættelse og det socialpolitiske udvalg for det forarbejde, på hvilket forslagene bygger.

At problemet rehabilitation har spillet en umådelig rolle i de lande, som var direkte med i krigen, er ligetil. De har haft problemet i en helt anden størrelsesorden end vi og har også sat overordentlig meget ind på dets løsning. Men også blandt de nordiske lande har flere, om ikke alle, sat mere ind på den aktive socialpolitik, end vi har. Af bilagene til forslagene fremgår det, at der også i Danmark har været foretaget en række undersøgelser og er udarbejdet flere betænkninger om de problemer, som knytter sig hertil, ja, vel endda så mange, at man med nogen ret kan sige: det er ikke flere betænkninger, vi skal have, men færre betænkeligheder ved at gøre noget effektivt.

For dem, som er under særforplejning: blinde, døvstumme, vanføre o. s. v., har der i mange år været sat ind på oplæring allerede fra barneårene. For dem, der oppebærer invaliderente, har der allerede, i alt fald teoretisk, bestået en mulighed for hjælp til omskoling og oplæring, idet folkeforsikringslovens § 60 fastslår, at der kan ydes støtte til sådant formål. Af det socialpolitiske udvalgs indstilling fremgår det imidlertid, at sådan støtte hidtil kun i ringe udstrækning er ydet til personer over 25 år, og kendsgerningen er da også, at der i dag bruges hundrede gange mere til invaliderente end til revalideringsformål. Endelig er der så de mange, som ikke er invalider i lovens forstand, men som har et sådant handicap, fysisk eller psykisk, at de ikke uden tilvænnelse eller omskoling kan følge med på arbejdsmarkedet. Det gælder kronisk syge, enlige mødre, langvarigt arbejdsløse, alkoholist og mange andre. Dem har der hidtil højst været mulighed for at hjælpe i gang, ved at man som kommunehjælp har ydet dem et mindre beløb til køb af værktøj, symaskiner o. lign. Jeg forstår, at det er ikke mindst denne sidste gruppe, man ønsker at gøre noget mere effektivt for, og

jeg kan erklære mig helt enig heri, men jeg vil gerne samtidig understrege, at også de to andre grupper i højeste grad har brug for aktiv bistand: invaliderentemodtagere i uddannelsesøjemed og begge grupper, når det drejer sig om placeringen efter uddannelsen, og efter at en sådan er foretaget.

I indstillingen fra det socialpolitiske udvalg siges det:

„Baggrunden for en indsats fra samfundets side må være en erkendelse af, at den erhvervshemmede som borger i samfundet har krav på at få mulighed for udnyttelse af sine evner og udfoldelse af sin personlighed på lige fod med andre. Hertil kommer den samfundsøkonomiske værdi af, at arbejdskraft bevares, eller at ny arbejdskraft inddrages i produktionen, og at forsorgsbyrden formindskes.“

På den basis håber jeg, der vil være mulighed for at samle alle partier om en positiv løsning.

Mit parti hilser lovforslagene med stor tilfredshed og kan i alt væsentligt tiltræde dem. Der er dog enkeltheder, som vi meget gerne vil have lejlighed til at se nærmere på under et udvalgsarbejde. Det gælder bl. a. hjælpens form og udgiftsfordelingen, ligesom vi gerne ser, at der gives mere konkret anvisning på, hvorledes placeringen efter uddannelse eller træning skal foregå.

I det socialpolitiske udvalgs indstilling er peget på en række faktorer, der hver for sig spiller en rolle for resultatet, og som må koordineres, hvis et virkelig positivt resultat skal nås. Jeg skal ikke gå i enkeltheder her, men kort resumere, at det er afgørende, at hjælpeforanstaltningerne sættes ind på et så tidligt tidspunkt som muligt, at den erhvervshemmedes fysiske, sociale, erhvervs-mæssige og familiemæssige problemer behandles som en helhed, og at de enkelte led i revalideringen: lægebehandling, arbejds-terapi og analyse, optræning eller omskoling samt arbejdsanvisning, samordnes til en fortløbende proces.

Med henblik herpå stilles der konkret forslag om, at der kan nedsættes lokale, kommunale kontaktudvalg, hvis sammensætning skulle muliggøre det ønskede samvirke.

I indstillingen peges på, at arbejdet får en fast forankring i det lokale selvstyre. Det er utvivlsomt rigtigt, dels fordi det er naturligt, at det lokale sociale udvalg får et